

CSOPAKI Hírek

Csepak Község közéleti havilapja

2022. augusztus :: XI. évfolyam 8. szám

Tartalom

Ismét „Ötcsillagos” a csepaki strand!

1. oldal

Pannon Pálinka Napok 2022

1., 3. oldal

„Csepak, ... mert szeretem!”
... miért is?

2. oldal

Vinyén kirándultunk

4. oldal

Tovább bővül
az elektromos flotta

4. oldal

100 éve szól...

5. oldal

Csepaki lakóház
nyerte el az
Év Balatoni Háza díjat

5. oldal

„Baba csomag”

6. oldal

Négy falu búcsúztatta el a
plébánost

7. oldal

Az elmúlt 120 év
legszárazabb
szüretkezete

8. oldal

Rongálás

8. oldal

Hasznos tanácsok
vadkárok megelőzéséhez

10-11. oldal

Famentés

11. oldal

Fotópályázat

12. oldal

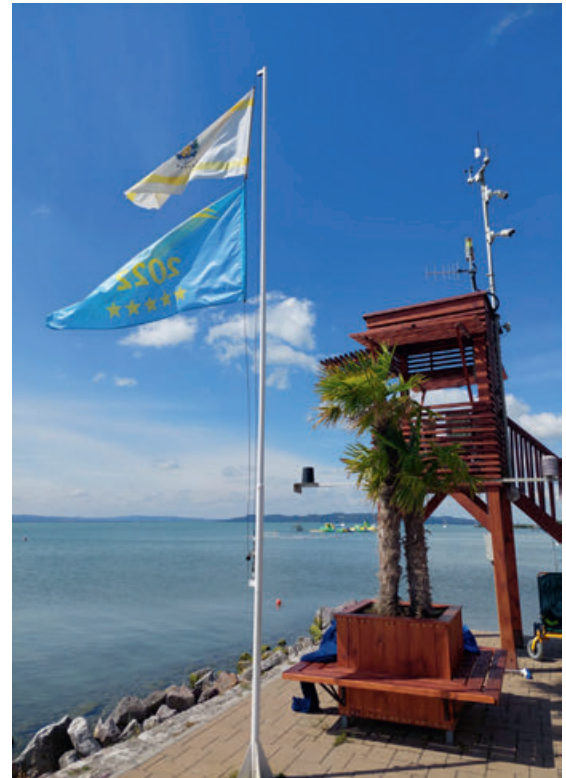
Ismét „Ötcsillagos” a csepaki strand!

A Kék hullám zászló strandminősítése alapján ismét a maximális öt csillagot érdemelte ki strandunk!

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park a zöldfelületi szempontok értékelése alapján „Zöld levél” különdíjjal jutalmazta a Csepaki Községi Strandot!

Köszönöm a sok-sok kollégának, munkatársnak a munkáját akik hozzájárultak az elismerésekhez!

*Ambrus Tibor
polgármester*

Pannon Pálinka Napok 2022

Csepakon a július 8-10-i hétvégén tartották meg az idei Pannon Pálinka Fesztivált strand előtti téren. A háromnapos programsorozat első napján került sor az elismerések átadására.

„Csepakon a pálinkaverseny nagyon régi múltra tekint vissza. Első emlékeim talán 2004-2006 környékére tehetőek, amikor édesapám a szőlő alapú pálinkák versenyét megszervezte itt. Idén 75 minta

gyűlt össze. Sajnálatos módon egy időpontváltozás nagyon megnehezítette a dolgunkat. Az eredményhirdetést mindig itt a Pannon Pálinkanapokon szoktuk megtartani. Most a szeles idő miatt egy picit családiasabb hangulatban gyűltünk itt össze az asztalok körül.

(Folytatás a 3. oldalon)

Csepak..., ...mert szeretem!

„Csopak, ... mert szeretem!” ... miért is?

A változásokkal szemben, amit a külvilág képvisel, a közösség, a valahová tartozás érzése tud megvédeni. A szűkebb környezet, szomszédok, barátok, az utca, a falu... Megtart, megóv, biztonságot ad. Ide kapcsolnak a gyökereink, innen tudunk „lendületet venni”, ha messzire megyünk, és ide tudunk visszatérni, ha megpihennénk.

A szlogenünk jól tükrözi azt, hogy Csopak mindenkinek mást jelent. Most arra szeretnénk fényt deríteni, hogy valójában mit is szeretünk? Mit jelent csopakinak lenni? Vajon képesek vagyunk-e megtalálni a „csopakiság” magját, azt, ami talán mindenkiben közös, vagy annyira színes és szerteágazó a csopaki identitás, hogy ez nem is lehetséges?

Szeretnénk felkérni Önöket, hogy ebben a „szellemi kalandban” legyenek a társaink! Osszák meg velünk, hogy mit jelent Önöknek CSOPAK!

Egy gyermekkori emlék, egy retinánkba égett kép, vagy egy illat? Lehet, hogy egy történet írja le ezt a legjobban, lehet, hogy egy fotó. Talán egy vers.

Gondolhatunk arra is, hogy hosszú utazás után mi volt az, ami a „hazaérkezést” jelentette? A Balaton hullámjainak hangja, vagy a szüret illata? Mi az, amit ha felidézünk magunkban Csopokról, erőt ad, megvigasztal? Küldjék el, írják meg!

Szeretnénk egy kiadványt készíteni az összegyűlt dokumentumokból, amelyet megosztanánk mindenkivel, remélve, hogy

ezzel is segíthetünk elmélyíteni a Csopakhoz való kötődést, erősíteni a helyi identitást.

Történeteiket, képeiket, vagy bármilyen más, a „csopakiságot” kifejező művet, gondolatot a titkarsag@csopak.hu címre vagy levélben (Csopak, Petőfi u. 2.) várjuk, és előre is köszönjük!

Ambrus Tibor
 polgármester

Garten Balaton
 Kortárs Művészeti Fesztivál
 Van képünk hozzá!

VEB 2023
 Európa Kulturális Fővárosa

2022.08.5-14.

Lovas, Felsőörs,
 Csopak, Alsóörs

CSOPAKON A GALÉRIÁBAN A KIÁLLÍTÁS AUGUSZTUS 14-IG, HÉTFŐ KIVÉTELÉVEL MINDEN NAP 9-11 ÉS 17-19 ÓRÁIG INGYENESEN LÁTOGATHATÓ.

Pannon Pálinka Napok 2022

(Folytatás a címlapról)

Itt az arany minősítésűek közül választják ki a legjobb aranyat, ezt hívják champion díjnak, és a legjobb championokat, illetve a champion díjak közül kiválasztanak egyet, ami a Pannon Superior, ez a legjobb pálinkája a Pannon Pálinkaversenynek. Ez a mi 42-es érlelt kajszink lett, és tényleg már néha úgy vagyok én, hogy nem akarom elfogadni a díjat, mert félek, hogy mindenki bundát kiált, de tényleg,

aki ott volt hét bíráló, ugye én nem bíráltam, én voltam a hátsó kiszolgáló személyzet, de tényleg ez a bíráló abszolút a bírálókon múlt. A csopaki pálinkaverseny az országos után két héttel volt, és nagyon

sok olyan bíráló van nálunk, akik tényleg az országosan is bírálnak. És az ugye egy nagyon szigorú verseny, és úgy gondolom, hogy ezt a szigorúságot hozták magukkal, ez az eredményeken látszik. Tehát

azért nagyon. azt mondom, hogy az átlaghoz képest kevés arany minősítés született. Úgyhogy tényleg azt gondolom, hogy aki itt arany minősítést elhozott, vagy ne adj' Isten sampion díjat, ők tényleg méltán lehetnek rá büszkéek, mert egy nagyon szigorú, nagyon-nagyon szigorú szakmai zsűri volt az, aki ezeket viszont odaítélte. – tudhatuk meg Csalló Gergőtől, a párlatverseny szervezőjétől.

Az este folyamán Bebe és a Shakkmart Company zenekar szórakoztatta a hideg idő ellenére is szép számban megjelenteket. A második napon a gyermekeket Kovácsovics Fruzszi szórakoztatta, majd Mohamed Fatima vidám, lendületes koncertje következett. Az estét pedig a Bakelit együttes zárták, akik világot átölelő slágerekkel örvendeztették meg mindazokat, akik ellátogattak a rendezvényre.

A harmadik napon három remek hangulatú koncerten vehetett mindenki részt, aki eljött, a kicsik és nagyok örömeire Rosta Géza lépett színpadra, majd a Kávészünet zenekar és végül a Dinamit Dudes fergeteges duója forrósította fel a kissé lehült időjárást.

Fődi Gábor

Vinyén kirándultunk

Aki egyszer járt már a Cuha-völgyben, minden évszakban visszakívánczik oda. A Bakony egyik legszebb kirándulóhelyére esett a mi választásunk is akkor, amikor a nagycsoportos óvodások kirándulásához úticélt kerestünk.

Izgatottan készült a kis csapat az első és egyben utolsó közös családi túrázásra július 2-án, 8 órakor a zirci vasútállomáson.

Porva-Csesznekig az erdei vonatozás ugyan csak rövid ideig tartott, de annál nagyobb élmény volt mindenki számára. A kirándulás várva-várt csúcspontja a patakon való átkelés volt, amelyet 8 alkalommal élvezhetett a csapat. Sajnos, a vízállás nagyon alacsony volt, de azért mindenki kipróbálhatta a vízen való átkelést, farönkökön és köveken való egyensúlyozást.

Vándorbotjainkkal 5,1 km-t gyalogoltunk a hűvös erdei turistaúton.

Vinyén hordó-vonattal utazhattak a gyerekek, hintáztak és bújócskáztak, a Vinye.hu büfében éhségüket és szomjukat oldották. A vasútállomáson Szent László pénzt is volt még időnk keresni. A visszaúton az alagutak nagy meglepetést okoztak a gyerekeknek és felnőtteknek egyaránt.

Hamar eltelt ez a nap, azóta is sokat emlegetjük a közösen szerzett élményeinket. A következő csoportunkkal is biztosan megyünk a Cuha-völgybe kirándulni.

*Nyirőné Németh Marianna
óvodapedagógus*

Tovább bővül az elektromos flotta

Csopak egy elektromos kiskocsit kapott, a Városok Falvak Szövetségénél nyertes pályázat útján, melynek ünnepélyes átadására július 14-én került sor.

A Városok Falvak Szövetsége és az Univeritas Alapítvány együttműködésében a magyar kormány támogatásával indította el a programot, aminek az volt a neve, hogy

ne élj üvegházban, és a környezettudatosságot valamint az elektromobilitást népszerűsítették ebben a programban a Városok Falvak Szövetsége nyolc településén. Csopak, a VFSZ nagyon régi és nagyon oszlopos tagja, így Csopak is részt vett a programban. Korábban szakemberek érkeztek a településre, akik a gyermekeknek környezettudatosságot formáló előadásokat tartottak és – a programban résztvevő települések mind-mind kaptak – elektromobilitás társas eszközöket is. – tudtuk meg Halász János országgyűlési képviselőtől a VFSZ elnökétől.

Ambrus Tibor polgármester az átadón örömeinek adott hangot, hogy birtokba vehették ezt az autót olyannyira, hogy amikor megérkezett, szinte azonnal el kezdett dolgozni. Néhány nap után elmondhatom, hogy nemcsak a környezettudatosság, hanem az, hogy az üdülőtelepen hangtalanul lehet vele dolgozni, így növelni tudjuk az üdülő vendégek komfortérzetét, rengeteget jelent. Valóban kijelenthető, hogy egy nagyon jól használható eszközzel gazdagodott a településünk. – mondta Ambrus Tibor.

Földi Gábor

100 éve szól...

„Áldunk hatalmas Istenünk,
Hogy segítséged volt velünk...”

- csendült fel száz évvel ezelőtt, 1922. augusztus 13-án a csopaki, azaz akkor még balatonkövesdi templomunkban a „Harangszentelési ének”.

Az első világháborúban besorozott két harang helyett három új haranggal gyarapodtak áldozatkész eleink.

„100 éve szól..”

2022. augusztus 14-én 11 órakor az istentiszteleten emlékezünk az Első világháborúban elhurcolt és 1922-ben közadakozásból megvásárolt három harangunkra.

Az istentiszteleten közreműködnek a Csepaki Református Általános Iskola tanulói.

Szűcs Károly, az akkori lelkipásztor nem kis büszkeséggel jegyzi a gyülekezet történetét leíró „Aranykönyvben”: „1918-ban már többben és évről-évre mindig többen öregbítették adományainkkal, forró óhajlásuk lévén, hogy az 1916. szeptember 12-én elvitt harangunk helyett másikat öntessünk.”

Elérkezett a nagy nap, a Budapestről az alsősörsi állomásra érkezett harangokat feldíszített kocsikkal hozták immár végleges helyükre.

Száz év telt el. Ezek a harangok azóta is szólnak. Minden délben a Nagyharang, vasárnaponként a Középső kétszer, aztán együtt mind a három. Ha eljár a rendelt idő itt a földön és valaki elmegy a „Minden élők útján”, a régi szokás szerint „csöndít” a harangozó az elhunyt emlékére. Száz év alatt, ha évi hetven istentiszteleti alkalmat és évi átlag tíz temetést számolok, akkor ez legalább 8000 harangozás! A hetvenes évekig mindez kézzel történt, nem kis fizikai erőt és tudást igényelve.

Külön mesterség volt a harangozóé: nem mindegy, hogy hogy húzták a harangot: ha félreverték az vést jelentett, ha egyszer, kétszer vagy háromszor csendítették, akkor az az elhunyt nemére és korára utalt, ha harmonikusan szólt együtt a három, - engem gyerekkoromtól kezdve egy csobogó patak zuhogására emlékeztet a hang, - Isten tiszteletére hívogattak a harangok.

100 év: ha jobban belegondolok, talán nincs is már más, harangjainkon kívül szeretett településünkön, „Akik” ugyanazt a feladatot végzik, ugyanazon a helyen, változatlan hangon, amit tenniük kell.

Az állandóság, az állhatatosság és az áldozatkészség bronzba formált jelképei. Túléltek a második háborút. Szóltak az ötvenes, hatvanas, hetvenes években, akkor is, amikor bizony sokan szerették volna, ha örökre elnémul a hangjuk, mondván az „isten ideje lejárt.” És szólnak ma is: évnitóra, családi istentiszteletre, vagy vasárnaponként, úgy mint száz éve, hívogatva a Mindenható tiszteletére.

Az életünk és a világ teljesen átforgalmódott az elmúlt száz évben, de a „Harangszentelési ének” szerzőjének Szűcs József alsősörsi lelkipásztornak a szavai, melyek felcsendülnek majd augusztus 14. napján, Hálaadó Istentiszteletünkön, mit sem veszítettek a jelentőségükből:

„Add, hogy ezeknek hangjait
Meghalljuk mindig és a hit
Vezessen Hozzád bennünket.”

Tislér Géza
lelkész

Csepaki lakóház nyerte el az Év Balatoni Háza díjat

Egy felújított csopaki ház nyerte el lakóépület kategóriában az Év Balatoni Háza építészeti pályázat díját. Az épületet kinyitották az érdeklődők előtt, hogy ezzel is közkinccsé tegyék a tapasztalatokat, s bárki megismerhesse a követendő példát.

Július 21-én csütörtökön délután rendezték meg a díjátadót, melyen Ambrus Tibor polgármester és Lombár Gábor a Balatoni Szövetség elnöke beszédét követően Fabacsovics Zoltán mutatta be az év Balatoni Háza építészeti díjpályázatot, majd Ujj Mészáros Krisztina tervező és Cseresznyés Réka építető osztották meg a tervezésről és a kivitelezésről a gondolatikat ezt követően egy vezetés keretében megtekinthette az érdeklődő közönség a díjazott épületet, valamint Az Év Balatoni Háza 2021 díjazott épületeit bemutató kiállítást.

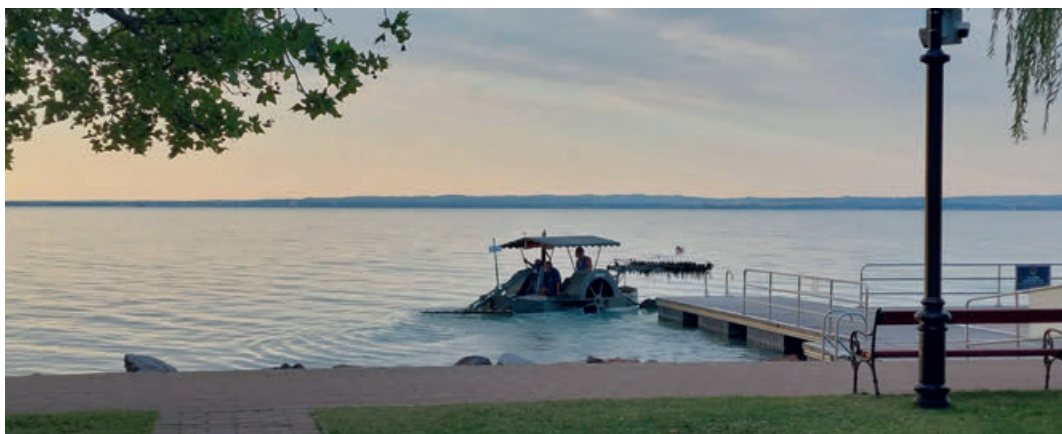
Mostantól már „Baba csomag” is köszönti újszülötteinket

A csopaki újszülöttek tiszteletére mostantól nem csak a Csonkatorony harangjai szólalnak meg, hanem „baba csomaggal” is köszöntjük legifjabb polgárainkat!

Újabb hínárkotrás a Balatonban

A meleg idő miatt elszaporodott hínárt újra vágattuk, a strandra érkező vendégek kényelme érdekében!

A Veszprém Megyei Önkormányzat és Csopak Község Önkormányzata bemutatja

CSOPAKI STRAND

2022. szeptember 10-11.

Szeptember második hétvégéjén újra a gasztronómiáé a főszerep a csopaki strandon!
 főzőverseny | kirakodóvásár | gyerek játékok | zenés-táncos előadások | finom ételek

A részletes programokat keressék a Facebookon!

#Veszprém Megyei Önkormányzat #csopakhivatalosoldala

MEGVALÓSULT A MAGYAR KORMÁNY
TÁMOGATÁSÁVAL

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

BETHLEN GÁBOR
Alap

Négy falu búcsúztatta el a plébánost – szívesen emlékszik vissza az elmúlt harminc évre

Vitéz Ajtós József László címzetes prépost, esperes, Paloznak, Felsőörs, Csopak, Lovas plébánosa augusztus 3-án búcsúzott és hagyta el a paloznaki plébániát, az ezredéves templomot. Elérkezvén a nyugdíjas idő (75 év) Csornára, a Premontrei Rend fenntartásában lévő idős papok, vadonatúj otthonába költözött. Látszott az arcán, hogy fájt neki az, hogy nem tölthette ki azt a 18 hónapot, ami az aranymiséig még vissza van.

- Közel harminc évvel ezelőtt (1992 szept. 18.) érkezett a paloznaki plébániára. Milyenek voltak az első benyomásai? Hogyan fogadták az emberek?

- Ijesztő volt, hiszen egy évvel és pár hónappal azelőtt gyilkolták meg elődömet, dr. Csontos Gyula tiszteletbeli kanonok urat, aki egy nagyon értékes papja volt az Anyaszentegyháznak. Emlékszem még véresek voltak a falak, a spaletták, a parketta. Svédországból hazatérve, Balatonlelléről egy kedves barátom, dr. Szomolányi István fogorvos ajánlotta fel a segítségét és hozott el ide Paloznakra. Ő karolt fel és segített a kezdetekben. Áldja meg érte az Úr! Jó ideig nem is tudtam aludni a parókián, egy kedves csopaki család Varga Józsi bácsi és felesége fogadott be. Mindent elkövettek, hogy otthonosan érezzem magam. Soha nem tudom meghálálni a jóságukat. Egy idő után aztán beköltöztem a paloznaki plébániámra, és sose feledem, ahogy az emberek fogadtak. Ahogy csökkent a gyásznak az ereje és a fájdalom Dr. Csontos Gyula plébános után, úgy növekedett a faluban az élet. Amikor sétáltam a községben, rám mosolyogtak, ekkor neveztem el Paloznakot a „mosoly falujának”. Igyekeztem elvegyülni az emberek közé, ahogy ezt láttam dr. Lékai László későbbi bíborostól, akit mint plébánosomat, és a káplán atyákat példaképeimnek tekintettem. Sose feledem, hogy a különböző rendezvényeken még beálltam táncolni is az idős néikkel. Ez nagy meglepetést okozott az emberek számára.

- Az elmúlt harminc év alatt nagyon sok minden történt, akár egy könyvet is lehetne írni erről. Mi az, amire nagyon szívesen visszaemlékezik?

- Itt a Balaton partján rögtön megkezdődött a munka. Különböző feladatokat elvégezve egyre közelebb kerültem a falubeli és a nyaraló testvérekhez egyaránt. Lelkipásztori munkámat 1997-ben esperesi cím adományozásával ismerte el a Veszprémi Főegyházmegye érseke, Márfi Gyula. Pappá szentelésemnek 25. évfordulója alkalmából a paloznaki önkormányzat, Paloznak címeres arany pecsétgyűrűjét adományozta. 40 éves papi szolgálatom után préposti kinevezést kaptam 2016-ban. Rá egy évre a köztársasági elnök a Magyar Érdemrend Lovagkereszt polgári tagozata kitüntetéssel ismerte el a munkámat. Jó szívvel emlékszem arra, hogy sikerült a templomot, a plébániát felújítani, a templom pedig új orgonával is gazdagodott. A sok esküvő, keresztelők, elsőáldozás, bérnalkozás, hangversenyek után is kedves emlékeim vannak.

- Itt vagyunk az ezredéves paloznaki templomban, de olykor némi keserűséget érek a hangjában. Mindez minek köszönhető?

- Borzasztó nehéz helyzetben van a papság. Őszintén mondom, hogy a papok túl vannak terhelve. Elhiheti nekem, hogy igen nagy baj van, ha már a főpásztor, az érsek úr kongatja meg a „vészhangokat”, és kéri a híveket, a papságot és mindenkit, hogy imádkozzanak a papi hivatás ajándékáért, kegyelméért. Az ilyen helyzetben igen nagy luxus a papság nem megbecsülése, nem visszafogása. Úgy érzem, hogy az elkövetkezendő 18 hónapban ugyanúgy el tudtam volna végezni a munkámat, mint eddig. Bár az egészségi állapotom az elmúlt években kicsit romlott, de a feladatomat, a szentmiséket igyekeztem mindig elvégezni. Hálás lettem volna a Jóistennek, hogy ha a hivatásom az aranymisével zárult volna. Annak nagyon örülök, hogy Paloznokon, Csopakon, Lovason és Felsőörsön nagyon szépen és szívhez szólóan búcsúztattak el. Nekem ezek a falvak a szívemhez nagyon közel állnak, a mindent jelentették számomra. Nehéz szívvel hagytam el ezt a csodálatos környéket. Annak viszont örülök, hogy egy szép, minden igényt kielégítő idős otthonába Csornára kerültem, ahol szívesen láttak és fogadtak.

Szendi Péter

 A RENDEZVÉNYT AZ INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLOGIAI MINISZTERIUM ÉS A BALATON
 FEJLESZTÉSI TANÁCS TÁMOGATTA.

AUGUSZTUS 18.

18:30 RUDI BOHÓC
20:00 DÍVÁK
 - ABBA SHOW
21:00 TŰZZSONGLŐR
BEMUTATÓ
21:30 DJ ZSIRÁF
NOSZTALGIA BULI

AUGUSZTUS 19.

18:30 KOLLÁNYI ZSUZSI
KONCERT
20:00 SIPOS F. TAMÁS
KONCERT
21:30 CULTURCUVEE
KONCERT

CSOPAK NAPOK

2022. augusztus 18-21
FÜRDŐ UTCA
PARKOLÓ

AUGUSZTUS 20.

8:30 SZENTMISE KOSZORÚZÁSSAL -
RÓMAI KATOLIKUS TEMPLOM

19:00 CSOPAK
TÁNCEGYÜTTES FELLÉPÉSE
19:50 ÜNNEPI BESZÉD
20:00 UTCABÁL A RULETT
EGYÜTTESSEL
21:30 TŰZIJÁTÉK

AUGUSZTUS 21.

18:00 SAMBRAZIL
TÁNC SHOW
19:00 MOLNÁR ORSI
GYEREKMŰSORA
20:00 MALEK ANDI-
SOULISTIK
21:30 DR. GROG
KONCERT

A programváltozás jogát fenntartjuk

Az elmúlt 120 év legszárazabb szüretkezdetete

Az elsők között érik be Európában a Csabagyöngye, így 2022-ben is ez a tradicionálisan magyar szőlőfajta nyitja meg a Varga Pincészetnél a szüreti időszakot. A rendkívül száraz időjárás a szőlőt sem kímélte, amely várhatóan hatással lesz a szüretelt mennyiségre. A magas mustfok és a szépen ívelő savak viszont kiváló minőséget prognosztizálnak.

A Varga Pincészet a mai napon megkezdte a szüretet a Balaton déli partján, Ordacsehiben, ahonnan hozzávetőlegesen 50.000 kg Csabagyöngye szőlőt vásárolnak fel. A Csabagyöngyéből készült bor üde, friss, gyümölcsös. Kiváló fröccs alapanyag, de önmagában fogyasztva is nagy élmény a kóstolása.

Az idei évjárat tapasztalatait Varga Máté Péter, a Varga Pincészet társtulajdonosa és kereskedelmi vezetője összegezte: „a tavalyi évhez képest hűvösebb volt az április, ezért a rügyszakadás később indult meg. Ennek ellenére rendkívül nagy mennyiségű fürtkezdeményt lát-

tunk, ezen a ponton még kiemelkedő mennyiségű terméssel számoltunk. A virágzás környékén egyes területeken már kedvezőtlenül alakult az időjárás, volt, ahol a korai fajták virágzásakor napokig esett az eső. Azóta viszont extrém szárazsággal kell megbirkózni a tőkéknek, 1901 óta ez volt a legszárazabb év a januártól júliusig tartó időszakban. Az átlagos 300-350 mm csapadék helyett idén eddig mindössze

206 mm eső esett átlagban, az is kedvezőtlen eloszlásban. A nyári hónapokban pedig már nem csak a csapadékhiánnyal küzdünk, az extrém erős UV sugárzás is károkat okoz a növényekben.”

A Varga Pincészet összességében 10-15%-kal alacsonyabb termésmennyiséggel számol, azonban ez a magyarországi értékesítésben nem lesz érzékelhető. Ennek oka, hogy a korábbi évek többlettermését folyó borként exportálták, idén a megtermelt mennyiség legnagyobb része a belföldi piacra kerül. A Varga Pincészet termékeiből továbbra sem lesz hiány a boltok polcain.

Sajtókapcsolat: Kovács Fanni, marketing

Tel.: +36 70 4450806

Email: kovacs.fanni@vargabor.hu

Rongálás

Legnagyobb sajnálatunkra azt kellett tapasztalnunk, hogy a napokban több alkalommal is megrongálták össze graffitizték a csopaki Madárles belsejében található fotókiállítást. Kollégáink több napi munkával helyre hozták a károkat, pe-

dig lett volna más feladatuk, és az új képekre, festésre költött pénzt is el lehetett volna fontosabb dolgokra is költetni....

Bízunk abban, hogy ilyen esetre nem lesz több példa.

AGRÁRMINISZTERIUM

Hasznos tanácsok a vad által belterületen okozott károk megelőzéséhez

Lakossági tájékoztató

Bevezetés

A vadászható vadfajok településen történő megjelenése napjainkban számos esetben okoz problémát a lakosság számára, az ország szinte minden lakott területén. Egyrészt köszönhető mindez annak, hogy a vadászható vadfajok természetes élőhelye csökken, folyamatos és sokszor visszafordíthatatlan átalakuláson megy keresztül (urbanizáció). Másrészt pedig bizonyos fajok, mint pl. a vaddisznó vagy a vörös róka rendkívül jó alkalmazkodóképességgel rendelkeznek, ezért egyre többször lakott területeken vagy azok közelében jelennek meg, ami miatt úgy tűnhet a lakosság számára, hogy a vadállomány létszáma jelentősen megnövekedett.

A települések belterületén, kertvárosi régiókban vagy akár nagyvárosok központi részén is számos elhanyagolt, gyomos-bózós, szinte teljesen visszaerdősült, bekerítetlen terület található, ahol a lehullott termés, a kidobott háztartási és kerti hulladék a vad számára könnyen elérhető táplálékforrást jelent. Mindezek kiváló életfeltételeket biztosítanak ahhoz, hogy az amúgy is nagyon jó alkalmazkodóképességű vadfajok e területeken megtelepedjenek.

A vaddisznó területhasználatára irányuló kutatások bizonyították, hogy egyes egyedek egész életükben a belterületen tartózkodnak. Azaz nem a vadászterületről váltanak be a lakott területre, majd vissza, hanem az év egészét a településen töltik „városlakó” vadként. A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény szerint a belterület nem a vadászterület része, ebből következően ott jogszerű vadászati tevékenység nem folytatható, tehát az ott megjelenő vadászható vadfajokra közvetlen hatást a vadászatra jogosultak nem tudnak gyakorolni. A vadállomány apasztása a belterülettel határos vadászterületeken folyamatos, e tekintetben a vadgazdálkodási stratégia országosan egységesnek tekinthető (nagyvadállomány csökkentése), ennek ellenére egyre többször tapasztalható az egyes apró- és nagyvadfajok belterületi megjelenése, folyamatos jelenléte.

A meglévő probléma kezelése a helyi lakosság bevonása és aktív közreműködése nélkül nem orvosolható. Kedvező irányú változást hozhat, ha a jelenleg elhanyagolt belterületi ingatlanokat, a vad számára táplálkozó- és búvóhelyeket biztosító területeket felszámoljuk, illetve a kerítéseket megfelelő műszaki állapotban tartjuk. Sajnos sok esetben a lakosság alakítja úgy a környezetét, hogy azzal megteremt a vadászható vadfajok belterületi életfeltételeit.

Jelen tájékoztató célja, hogy minden érintett lakos hozzájárulhasson a probléma megoldásához a saját lakóhelyén úgy, hogy a következőkben leírtak alapján a lakott területre tévedt vadat nem eteti, hulladékait felelősen kezeli, birtokát rendben tartja, adott esetben pedig a vadászokkal együttműködve partnerként segítik egymás munkáját.

A belterületen kárt okozó vadfajok lakott területen történő megjelenésének legjellemzőbb okai

- A vad számára megfelelő búvó-, táplálkozó- és dagonyázó helyek rendelkezésre állnak, ehhez a felhagyott kertek hálózata, az elhanyagolt, elvadult szőlők és gyümölcsösök, a beékelődött, zavartalan területek kitűnő élőhelyi feltételeket teremtenek.
- A kedvező és folyamatosan biztosított növényi eredetű, főként lédús táplálékkínálat.
- A ragadozók esetében – mint potenciális zsákmány – szóba jöhet a háznál tartott baromfiállomány is.
- Kommunális és zöldhulladékok szabálytalan elhelyezése, esetleg állati tetemek illegális kihelyezése.
- Házi állatok helytelen tartása, takarmányozása; illetve ha a lakosok a vadon élő állatokat direkt módon, szándékosan etetik vagy itatják.

Mi a teendő, ha szembetaláljuk magunkat egy vaddisznóval vagy más vadfajjal?

A vaddisznó alapvetően kerüli az embert, de akár veszélyes is lehet. Nagyon fontos, hogy semmiképpen ne próbáljunk az állat közelébe kerülni. Csapjunk zajt, adjuk meg a vaddisznónak a menekülés lehetőségét, ne álljunk az útjába, próbáljunk meg eltávolodni tőle. Soha ne szorítsuk be olyan helyre, ahonnan csak akkor tud kijutni, ha szembefordul velünk! A kanok a párzási időszakban lehetnek veszélyesek, a kocák pedig akkor, amikor a kis csíkos hátú malacokat védelmezik. A sebesült vaddisznó szintén ag-

resszív lehet. Semmiképpen ne sétáltassuk kutyánkat póráz nélkül az erdő vagy elhanyagolt ingatlanok közelében, mert a vaddisznó rátámadhat a kutyára!

A róka túlságosan bizalmas, szokásostól eltérő viselkedése esetén értesítsük a helyileg illetékes állategészségügyi hatóságot, vagy hívjuk a NÉBIH zöld számát, a +36 80 263 244 telefonszámot.

Önmagában a rókák településen való megjelenése nem utal veszethez. A témáról, a veszethez tüneteiről bővebben olvashatunk a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal által működtetett honlapon: www.veszettegmentesites.hu

A károk megelőzése szempontjából hasznos tanácsok a lakosság részére

Legfontosabb feladat a károk megelőzése és csökkentése érdekében a belterületi „élőhelyek” együttes felszámolása és az érintett ingatlanok bekerítése.

1. A kommunális és zöldhulladék illegális lerakásának megszüntetésével, a lerakóhelyek felszámolásával jelentősen csökkenthetjük a vad belterületi megjelenésének kockázatát.
2. Az élelmiszermaradványokat a vadon élő állatok számára ne tegyük elérhetővé, az állatok véletlen vagy szándékos etetését teljes mértékben mellőzzük!
3. Nagyon fontos a belterületi ingatlanok (telek, zártkert, tanya, major, szőlő, gyümölcsös stb.) megfelelő kultúr állapotban tartása a vonatkozó helyi rendelkezések figyelembe vételével. Az elhanyagolt ingatlanok rossz környezeti állapotát szüntessük meg!
4. A vad által veszélyeztetett ingatlanokat a tulajdonos, földhasználó költségviselése mellett kerítsük be. Kerítések létesítésekor erre a célra gyártott erős, csúszásmentes csomózású drótháló (vagy betonvas háló) a legjobb megoldás, természetesen megfelelően a földbe süllyesztve. Vaddisznó bejutása ellen a kerítésnek legalább 1 méter magasnak kell lennie, a szarvasfélékkel szemben minimum 1,8–2,5 méter magas dróthálót kell alkalmazni. Amennyiben bizonytalanok vagyunk a kerítés kivitelezésével kapcsolatban, feltétlenül kérjünk vad elleni kerítés építésében jártas szakembertől segítséget, az elvégzett munka után pedig garanciát!
5. Villanypásztor létesítése esetén figyelembe kell venni a helyi építési és személybiztonsági szabályokat, amelyek az elektromos kerítés létesítésére vonatkoznak. Ezeket úgy kell elkészíteni, hogy a beállított áramerősség és feszültség emberben vagy háziállatokban semmilyen körülmények között ne okozhasson sérülést!

6. Kémiai vadriasztó szerek (granulátumok, paszták), továbbá az elektromos (hanghullámon) vagy fényhatáson alapuló (periodikus villanó fény) eszközök kihelyezése is eredményes lehet.

A felsorolt tanácsok elfogadása hosszú távon biztosíthatja a vad és ember közötti konfliktusok csökkenését, a zavartalan kertművelést, az élhetőbb környezetet, hiszen minden lakos saját, jól felfogott érdeke, hogy lakókörnyezete védelmét elősegítse, abban részt vegyen, így vad által okozott károk megelőzésében is közreműködjön.

Károkozás esetén kihez forduljunk?

A kár bekövetkezésének helye szerinti önkormányzathoz, annak jegyzőjéhez, az illetékes vadászatra jogosulthoz, illetve súlyosabb esetben a rendőrséghez, tájegységi fővadászhoz, valamint a területi vadászati hatósághoz lehet fordulni.

Felhívjuk a figyelmet, hogy az illetékes vadgazdálkodó a lakosság kiemelt partnere a probléma megoldásában, fontos szerepe lehet a belterületen megtelepedett, „urbanizálódott” vad természetes élőhelyére történő visszaszorításában, lakott területről való eltávolításában és a lakosság biztonságérzetének javításában.

A lakott területen élő vadállomány csökkentése csakis az önkormányzat, a lakosság és a vadászatra jogosult szoros együttműködésével valósítható meg!

Készítette:

Agrárminisztérium Vadgazdálkodási Főosztály

Famentés

Faöntöző zsákokkal próbáljuk megmenteni tavasszal ültetett fáinkat a kiszáradástól. A zsák fokozatosan, nagy mélységben nedvesíti át a talajt a csöpögtető rendszerekhez hasonlóan folyamatos vízellátást biztosítva. (De azért nagyon várjuk a csapadékot!)

Újszülött babák Csupakon

Virág Csongor
 legifjabb csopaki polgárunk
 megszületett 2022. 07. 06., 3850 gr. súllyal.

Varga Csenge Liza
 legifjabb csopaki polgárunk
 megszületett 2022. 07. 27., 3850 gr. súllyal.

A szülőöknek és az újszülötteknek jó egészséget, sok örömet kívánunk!

HIRDETMÉNY

Tájékoztatam Tisztelt Ügyfeleinket, hogy a **Képviselő-testület döntése alapján** a Csupaki Közös Önkormányzati Hivatalban **2022. augusztus 8. (hétfő) és 2022. augusztus 12. (péntek) között igazgatási szünet** miatt az ügyfélfogadás szünetel.

A kérelmeiket Tisztelt Ügyfeleink postai úton juttathatják el a Polgármesteri Hivatalba.

Az első ügyfélfogadási nap: 2022. augusztus 15. (hétfő).

Rendkívüli helyzetben és anyakönyvi ügyekben az alábbi ügyeleti szám hívható: + 36 20 296 0349, + 36 20 9158 032.

Megértésüket és türelmüket megköszönve:

Dr. Szántód Anita
 jegyző

A Csupaki Hírek újságot elektronikus formátumban megtalálja a csopak.hu oldalon a hírek, helyi újság menüpont alatt. Igény esetén pdf formátumban szívesen elküldjük mindenkinek, aki a marketing@csopak.hu e-mail címen jelentkezik.

Gyász hírek

Meretei Gáborné
 életének 80. évében elhunyt

Varga Gábor
 életének 89. évében elhunyt

Bial Józsefné
 életének 88. évében elhunyt

Poór Sándorné
 életének 81. évében elhunyt.

Őszinte részvétünk a gyászoló családoknak!

Idén is keressük a csopaki nyár legjobb pillanatát!

Fotópályázat

Szeret fotózni? Rajong a Balatonért? Részese volt egy csodás napnyugtának vagy elbűvölte egy vitorlás a vízen? Mutassa meg nekünk és legyen Ön a nyár fotója!

Nevezni a foto@csopak.hu e-mail címre beküldött fotókkal lehet.

Értékelés: a legjobb képekből a zsűri választja ki a három nyertest, akik értékes ajándékokban részesülnek.

Téma: kötetlen, lehet természeti jelenség, növény, állat, ember, épület, azonban kikötés, hogy helyszínük Csupak legyen és kapcsolódjon a nyárhoz.

Beküldési határidő: 2022. augusztus 28.

Eredményhirdetés: 2022. szeptember 10. Héppelnd Fesztivál

A nyerteseket telefonon/e-mail útján értesítjük.

A beküldött fényképek felbontása kérjük, legalább 2048*1536 képpont (3 Megapixel) legyen, JPG formátumban készüljenek, valamint csak az e-mail-ben csatolt képeket tudjuk fogadni.

A pályázatra érkezett képekkel kapcsolatban a fényképet készítő hozzájárulását adja, hogy képeit a szerző nevének feltüntetésével Csupak Község Önkormányzata naptárfotóiban, valamint egyéb nyomtatott és digitális megjelenéseiben szabadon felhasználhassa.

foto: Nyírőné Németh Marianna

Naprakészen Csupakról

Ha Önt is érdeklik a legfrissebb információk, aktualitások a falu életéről, programajánló, rendezvényeinkről képesbeszámoló, egy-egy szép fotó Csupakról, kövessen minket nyilvános fórumainkon: Friss képek, hangulatok: **Instagram @csopakhivatalosoldala** Naprakész lehet a rendezvényeinkről, beszámolókat olvashatnak a programjainkról. **Facebook @csopakhivatalosoldala**

Aktuális hírek: www.csopak.hu

Videós tartalmak: www.csopak.tv

Aplikációnk, amely elérhető Apple storeból és Play áruházból is: **Csupak smart app**

„Csupak... mert szeretem”

IMPRESSZUM

Csupaki Hírek (ISSN 2063-5206) - Csupak Község Önkormányzatának közéleti havilapja
 Tördelés, grafika, képszerkesztés: Kiss Csaba
 Nyomda: Tradeorg Nyomda Kft, Balatonfűzfő-gyártelep
 Szerkesztőség/hirdetésfelvétel: 8229 Csupak, Polgármesteri Hivatal, Petőfi S. u. 2.
 Telefon: 87/799-100 e-mail: marketing@csopak.hu

Az újságban közzétett cikkek, fotóművészeti alkotások, egyéb szerzői művek csak a szerző, illetve a szerkesztő írásbeli engedélyével többszörözhetők, közzétehetőek a nyilvánosság felé, tehetőek nyilvánosság számára hozzáférhetővé a sajtóban [Sztj. 36. § (2)]. Ez a nyilatkozat a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény 36. § (2) bekezdésében foglaltak szerinti tiltó nyilatkozatnak minősül.

Partnereink:

Hirdetési lehetőség

Hirdetésfelvétel: a szerkesztőség címén vagy a +87/799-100 telefonszámon vagy e-mailben a marketing@csopak.hu e-mail címen.

Hirdetési árak: 1/8 oldal 5.000 forint+ÁFA/egyszeri megjelenés,
 1/4 oldal 10.000 forint+ÁFA/egyszeri megjelenés,
 1/2oldal 17.500 forint+ÁFA/egyszeri megjelenés,
 1/1 oldal 35.000 forint+ÁFA/egyszeri megjelenés.

Lapzárta: minden hónap 25-én!